

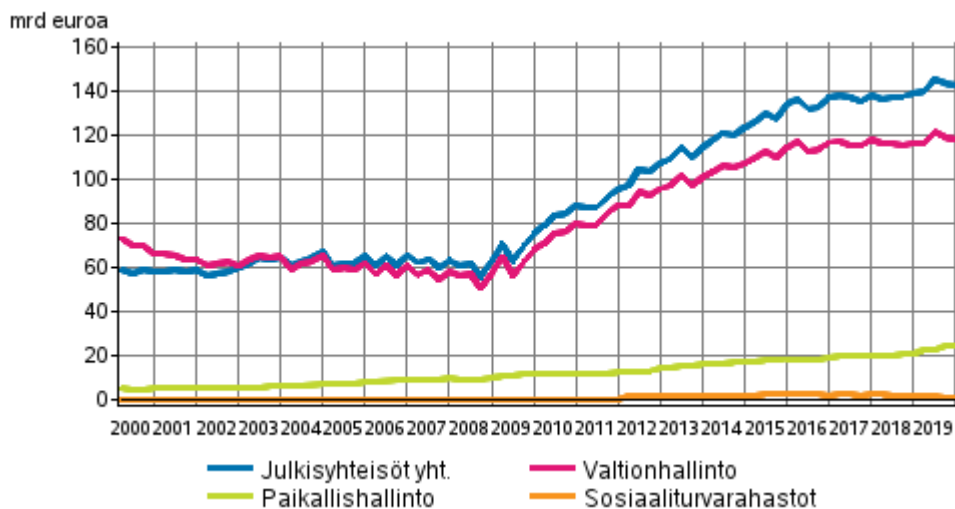
Julkisyhteisöjen velka neljännesvuosittain

2019, 4. vuosineljännes

Julkisyhteisöjen velka laski 1,2 miljardia euroa vuoden 2019 viimeisellä neljänneksellä

Julkisyhteisöjen EDP-velka eli nimellishintainen sulautettu bruttovelka oli vuoden 2019 viimeisen neljänneksen lopussa 142,5 miljardia euroa ja laski neljänneksen aikana 1,2 miljardia euroa. Vastaavasti vuoden takaiseen ajankohtaan verrattuna julkisyhteisöjen velka on kasvanut 3,2 miljardia euroa. Tiedot käyvät ilmi Tilastokeskuksen julkisyhteisöjen velan neljännesvuositilastosta.

Julkisyhteisöjen velka neljännesvuosittain

Valtionhallinnon velka väheni viimeisen neljänneksen aikana 1,0 miljardia euroa ja oli neljänneksen lopussa 118,2 miljardia euroa. Lyhytaikaisten lainojen kanta laski 0,4 miljardia euroa ja pitkäaikaisten lainojen kanta väheni 0,3 miljardia euroa. Lisäksi talletuskanta laski 0,3 miljardia euroa neljänneksen aikana. Valtio vähensi lyhytaikaisten velkapapereiden kantaa 0,5 miljardia euroa ja lisäsi yhtä paljon pitkäaikaisia velkapapereita.

Paikallishallintosektorin velka laski 0,1 miljardia euroa ja oli neljänneksen lopussa 24,2 miljardia euroa. Velkainstrumenttien määrä väheni 0,4 miljardia euroa ja lainakanta kasvoi 0,3 miljardia euroa. Sosiaaliturvarahastojen velka kasvoi 0,1 miljardia euroa ja oli neljänneksen lopussa 1,4 miljardia euroa. Näistä työeläkelaitosten velka kasvoi johdannaissopimusten ja arvopaperilainauksen yhteydessä

vastaanotettujen käteisvakuuksien myötä 0,2 miljardia euroa. Muiden sosiaaliturvarahastojen velka väheni 0,2 miljardia euroa velkapaperikannan poistumisen myötä.

Julkisyhteisöjen EDP-velka kuvaa julkisyhteisöjen velkaa kansantalouden muille sektoreille ja ulkomaille, ja sen kehitykseen vaikuttavat sekä sulauttamattoman velan että julkisyhteisöjen sisäisten velkojen muutokset. Julkisyhteisöjen sulautettu bruttovelka saadaan vähentämällä julkisyhteisöihin luettavien yksiköiden väliset velat sulauttamattomasta bruttovelasta. Tästä syystä julkisyhteisöjen velka on pienempi kuin sen alasektoreiden yhteenlasketut velat

Julkisyhteisöjen EDP-velka eroaa käsitteellisesti jonkin verran valtion osalta Valtiokonttorin julkaisemasta valtionvelasta. Valtion EDP-velkaan luetaan mukaan lisäksi väliaikaisen rahoitusvakaussäilytysvälineen ERVV:n myöntämät lainat avunsaajamaille, johdannaissopimukseen liittyvät saadut käteisvakuustalletukset, ydinjätehuoltorahaston pääoma, valtion elinkaarihankkeiden investoinneista syntyneet velat, kierrossa olevat kolikot ja EU-komission talletukset. Kansantalouden tilinpidossa valtionhallintosektori on myös käsitteellisesti laajempi kuin budjetti- ja rahastotalous (http://www.stat.fi/meta/luokitukset/_linkki/julkisyhteisot.html). Valtion Eläkerahasto luetaan kuitenkin sosiaaliturvarahastoihin. Arvostusperiaatteena molemmissa velkakäsitteissä on nimellisarvo, jossa valuutanvaihtosopimusten vaikutus on huomioitu.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Julkisyhteisöjen velka neljännesvuosittain, mrd. euroa.....	4
Liitetaulukko 2. Valtion takaukset, miljoonaa euroa.....	4
Tietojen tarkentuminen.....	5
Laatuseloste: Julkisyhteisöjen velka neljännesvuosittain.....	6

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Julkisyhteisöjen velka neljännesvuosittain, mrd. euroa

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019/Q1	2019/Q2	2019/Q3	2019/Q4
Julkisyhteisöt yht.	75,5	88,2	95,6	107,8	114,9	123,8	134,5	137,4	138,4	139,3	139,9	145,8	143,7	142,5
Valtionhallinto	68,1	80,1	88,1	96,1	101,3	107,5	114,6	117,0	118,1	116,8	117,0	121,8	119,1	118,2
Paikallishallinto	11,6	12,0	12,7	14,3	16,2	17,7	18,8	19,6	19,8	21,4	22,6	23,2	24,3	24,2
Sosiaaliturvarahastot	0,0	0,0	0,0	1,9	1,9	2,2	3,2	2,4	2,8	2,3	2,0	2,3	1,3	1,4

Liitetaulukko 2. Valtion takaukset, miljoonaa euroa

	Neljänneksen aikana annetut uudet takaukset	Neljänneksen aikana poistuneet takaukset	Takauskanta neljänneksen lopussa	Neljänneksen aikana maksetut korvaukset	Neljänneksen aikana saadut takaisinperintätuotot	Neljänneksen aikana saadut takausmaksutulot
Sektorit						
S.11 Yritykset	2 582	957	35 518	8	4	66
S.111 Yritykset pl. asuntoyhteisöt	2 192	893	22 159	8	4	65
S.112 Asuntoyhteisöt	390	64	13 359	1)	.	0
S.12 Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	909	20	10 306	.	.	.
S.13 Julkisyhteisöt	5	5	36	.	.	0
S.14 Kotitaloudet	327	30	6 059	6	4	1
S.15 Kotital. palvelevat voittoa tavoittelemattomat yht.	40	.	157	.	.	.
S.2 Ulkomaat	143	140	7 099	.	.	.
Sektorit yhteensä	4 005	1 152	59 174	14	8	67

1) ei yhtään havaintoa

Tietojen tarkentuminen

Julkisyhteisöjen velan tarkentuminen ensijulkaisusta, milj. euroa

		Tuorein julkistus 16.3.2020	1. julkistus	Tarkentuminen
S13 Julkisyhteisöt	2019Q1	139 894	138 794	1 100
	2019Q2	145 792	144 173	1 619
	2019Q3	143 708	142 766	942
S1311 Valtionhallinto	2019Q1	116 954	116 019	935
	2019Q2	121 785	121 121	664
	2019Q3	119 146	118 276	870
S1313 Paikallishallinto	2019Q1	22 609	22 552	57
	2019Q2	23 197	22 238	959
	2019Q3	24 347	24 278	69
S1314 Sosiaaliturvarahastot	2019Q1	1 992	1 884	108
	2019Q2	2 315	2 319	-4
	2019Q3	1 311	1 308	3

Laatuseloste: Julkisyhteisöjen velka neljännesvuosittain

1. Tilastotietojen relevanssi

1.1 Julkisyhteisöjen velka neljännesvuosittain

Julkisyhteisöjen velan neljännesvuosittainen raportointi on osa EU:n vakaus- ja kasvusopimuksen mukaista julkisyhteisöjen vakauden seurantaa. Neljännesvuosittaista velkaraportointia säätelevä EU-asetus tuli voimaan vuonna 2004. Julkisyhteisöjen velka neljännesvuosittain perustuu rahoitustilinpidon, joka on osa kansantalouden tilinpidon järjestelmää. Julkisyhteisöjen velka kuvaa julkisyhteisöjen ja sen alasektoreiden eli valtion, kuntien ja sosiaaliturvarahastojen nimellisarvoista velkaa vuosineljänneksien lopussa. Julkisyhteisöjen velan määritelmä poikkeaa rahoitustilinpidon mukaisesta velasta siten, että julkisyhteisöjen velka on sulautettu, nimellishintainen ja käsittää ainoastaan käteisrahan ja talletukset, velkapaperit sekä lainat. Eri maiden toimittamat tiedot ovat keskenään vertailukelpoisia.

Julkisyhteisöjen velan laskennassa noudatetaan talousyksiköiden luokittelussa rahoitustilinpidon institutionaalista sektoriluokitusta (Sektoriluokitus 2012, Käsikirjoja 5, Tilastokeskus, 2012).

Tilasto laaditaan julkisyhteisöjen alijäämä- ja velkaraportointia koskevan asetuksen edellyttämällä ja siten kansainvälisesti vertailukelpoisella tavalla. Julkisyhteisöjen velan tilastointi on tarkemmin ohjeistettu Eurostatin julkaisemassa alijäämä- ja velkamanuaalissa (Manual on Government Deficit and Debt).

1.2 Valtion takaukset

Valtion takaustietoihin sisältyvät sellaiset takaukset, joista valtio vastaa tai joita annetaan sen puolesta. Tämä poikkeaa muusta tilastosta siinä, että tiedot sisältävät vain valtion vastuulla olevat annetut takaukset. Muista julkisyhteisöistä myös paikallishallintosektori antaa Suomessa takauksia, mutta ne eivät ole tämän tilaston piirissä.

Kansainvälinen valuuttarahasto (IMF) edellyttää takaustietojen raportointia neljännesvuosittain, koska Suomi on sitoutunut toimittamaan IMF:lle nk. SDDS-standardin mukaiset tiedot, ja koska Suomen valtion takausvelka on yli viisi prosenttia valtion kokonaisvelasta. Myös EU-komissio edellyttää takaustietojen säännöllistä raportointia komissiolle. Muista kansainvälisistä tiedonkäyttäjistä voidaan vielä mainita erilaiset luottokelpoisuutta arvioivat laitokset.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

2.1 Julkisyhteisöjen velka neljännesvuosittain

Julkisyhteisöjen velka neljännesvuosittain perustuu rahoitustilinpidon laskelmiin, ja se on pääasiassa muista tilastoista johdettu tilasto. Tilaston laadinnassa hyödynnetään paitsi rahoitustilastoja, myös muita sektori- tai vaadekohtaisia tasetietoja sisältäviä tilastoja ja aineistoja.

Tärkeimmät tietolähteet

Valtiokonttorin velkaraportit

Valtion velan laskenta perustuu pääosin Valtiokonttorin tuottamaan valtion velkaraporttiin.

Neljännesvuosittain saatava raportti sisältää tietoa nimellis- ja markkinahintaisesta velasta ja valtion johdannaisista.

Työeläkelaitosten varatiedonkeruu

Tilastokeskuksen ja Työeläkevakuuttajat TELA ry:n yhteistiedonkeruu työeläkelaitosten varoista. Neljännesvuosittainen tiedonkeruu alkoi vuoden 2016 ensimmäisen neljänneksen tiedoilla ja siihen vastaavat pakollista työeläkevakuuttamista hoitavat eläkeyhtiöt, kassat, säätiöt ja erityislaitokset sekä Keva, Valtion Eläkerahasto, Kirkon eläkerahasto, Kela ja Suomen Pankki. Tiedusteltava sisältö kattaa yksiköiden rahoitusvarat, muut varat sekä tietoja niiden velasta. Tiedot kattavat jaottelun varatyyppeihin ja vastinsektoreihin sekä ulkomaisten erien osalta maajaottelun.

Maksutase

Tilastokeskus laatii Suomen maksutasetilaston, joka on rahoitustilinpidon tärkein ulkomaat -sektorin tietolähde. Neljännesvuosittain saatavassa maksutasetilastossa kuvataan kansantalouden ulkoista tasapainoa eli kotimaan ja muun maailman välisiä taloussuhteita. Julkisyhteisöjen velan laadinnassa käytetään maksutaseen sisältämää rahoitustasetta, joka kuvaa ulkomaisia saamisista ja velkoja sekä niiden muutoksia. Maksutasetilaston kirjaukset ovat pääosin yhtenevät kansantalouden tilinpidon periaatteiden kanssa.

Kuntatalous neljännesvuosittain

Paikallishallinnon tärkein tietolähde vuodesta 2016 alkaen on Tilastokeskuksen tuottama tilasto, Kuntatalous neljännesvuosittain, joka kuvaa Suomen kuntien ja kuntayhtymien talouden kehitystä Manner-Suomessa vuosineljänneksittäin talousarvioiden toteutumisen mukaisesti. Tilasto sisältää tietoja kuntien ja kuntayhtymien velasta ja eräistä saamisista vaateittain. Tilasto perustuu otokseen 1.-3. neljänneksen osalta. Neljänneksen neljänneksen tiedot kattavat kaikki kunnat ja kuntayhtymät.

Kuntatalous

Paikallishallinnon toinen tietolähde on Tilastokeskuksen tuottama tilasto Kuntatalous, joka sisältää vuositietoja kuntien ja kuntayhtymien menoista ja tuloista, varoista ja veloista sekä toiminnasta. Kuntien ja kuntayhtymien sekä niiden liikelaitosten tasetietoja ja rahoituslaskelmätietoja käytetään rahoitustilinpidon laadinnassa.

Valtion liikekirjanpito

Valtion liikekirjanpito pitää sisällään valtion virastojen ja rahastojen kirjanpidon. Liikekirjanpidon tasetilejä käytetään pää tietolähteenä valtion rahoitustilien laadinnassa. Aineisto saadaan kuukausittain ja sitä ylläpitää Valtiokonttori.

Suomen Pankin rahoitusmarkkinatilasto

Tilastosta saadaan tieto kuntien liikkeeseen laskemista kuntatodistuksista nimellisarvoon.

2.2 Valtion takaukset

Takaustiedot kerätään kokonaistutkimuksena, joka toteutetaan suorana tiedonkeruuna takauksia myöntäviltä tai hallinnoivilta yksiköiltä.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

3.1 Julkisyhteisöjen velka neljännesvuosittain

Julkisyhteisöjen velka on valtiosektoria lukuun ottamatta pääasiassa muista tilastoista johdettu tilasto, joten sen lähdetilastojen laadulla on ratkaiseva merkitys tilaston luotettavuuden kannalta. Julkisyhteisöjen velka neljännesvuosittain perustuu rahoitustilinpidon neljännesvuositilastoon, joten myös sen ongelmakohdat ovat samoja. Koska lähdetilastoja on erityyppisiä, epävarmuustekijöitäkin on monenlaisia. Oman vaikeutensa tilaston laadintaan tuovat lähdetilastojen poikkeamat kansantalouden tilinpidon määritelmistä kuntien ja sosiaaliturvarahastojen osalta. Poikkeamat koskevat etenkin vaateiden ja tilastoyksikköjen luokituksia. Alipeittoa ei juuri esiinny, koska lähes kaikki pää tietolähteet perustuvat totaaliaineistoihin. Tietolähteiden käytössä pyritään systemaattisuuteen ja jatkuvuuteen.

3.2 Valtion takaukset

Takaustietoja voidaan pitää varsin luotettavina. Tarkentuneet tiedot julkaistaan takautuvasti seuraavien julkistuskertojen yhteydessä. Tietoja verrataan valtion tilinpäätöksessä julkaistaviin takaustietoihin.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

4.1 Julkisyhteisöjen velka neljännesvuosittain

Julkisyhteisöjen velan neljännesvuositiedot julkaistaan viimeistään 90 päivän viiveellä päättyneestä neljänneksestä. Neljänneksen tiedot tarkentuvat vuositietojen valmistuessa, ja tuoreimmat tiedot julkaistaan aina seuraavan julkistuksen yhteydessä. Käytännössä muutokset ovat kuitenkin pieniä. Julkisyhteisöjen velan aikasarjat ovat saatavilla vuodesta 2000 lähtien.

4.2 Valtion takaukset

Takaustiedot laaditaan neljännesvuosittain ja julkaistaan viimeistään 90 päivän viiveellä päättyneestä neljänneksestä. Aikasarjoja on saatavilla vuodesta 2005 lähtien.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Julkisyhteisöjen velka neljännesvuosittain julkaistaan tilaston kotisivulla Julkinen talous -aihealueella. Lisäksi Euroopan unionin tilastovirasto Eurostat julkaisee tiedot kotisivuillaan.

Valtion takaustietoja julkaistaan tilaston kotisivulla.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

6.1 Julkisyhteisöjen velka neljännesvuosittain

Tilasto perustuu EU:n asetukseen. Julkisyhteisöjen velan aikasarjojen tiedot ovat vertailukelpoisia vuodesta toiseen. Julkisyhteisöjen velan neljännesvuositiedot ovat täysin yhtenevät vuosittaisen velkatilaston kanssa. Sen sijaan ne poikkeavat rahoitustilinpidon tiedoista arvostuksen osalta, sillä rahoitustilinpidoissa julkisyhteisöjen velka kirjataan markkina-arvoon, kun taas julkisyhteisöjen velka kirjataan nimellisarvoon.

6.2 Valtion takaukset

Takaustietojen aikasarjoissa on muutamia katkoksia. Ensimmäinen katkos on vuoden 1999 viimeisen neljänneksen ja vuoden 2000 ensimmäisen neljänneksen välissä. Toinen katkos on vuoden 2005 kolmannen ja neljännen neljänneksen välissä. Vuoden 2000 alusta alkaen valtion takauksiin otettiin mukaan takauslajeja, joita ei aiemmin tilastossa huomioitu. Muutos nosti esimerkiksi vuoden 2000 lopun takauskanta noin 3,9 miljardilla eurolla. Vuoden 2005 viimeisellä neljänneksellä yksi valtion takauksia myöntävistä yksiköistä muutti valtion takausten laskentatapaa asuntoyhteisöillä. Vuoden 2004 lopusta vuoden 2005 loppuun tapahtuneesta noin 4 miljardin euron takauskannan kasvusta noin 2,3 miljardia aiheutuu tästä muutoksesta.

Vuodesta 2016 alkaen yksi tiedonantaja on poistettu vastaajajoukosta, sillä se ei kuulu tilastossa määriteltyyn vastaajajoukkoon. Vuonna 2017 takausten tietosisältöä on tarkennettu vastaamaan täsmennyttä kansainvälistä ohjeistusta: Mukaan on otettu rahoitussääntelyille annettu takaustyyppi, ja takauksista on poistettu tietoja, jotka eivät täytä takauksen määritelmää.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

7.1 Julkisyhteisöjen velka neljännesvuosittain

Julkisyhteisöjen velka neljännesvuosittain tuotetaan samalla menetelmällä kuin vuosittainen julkisyhteisöjen velka, joten ne ovat täysin yhteneviä. Aikasarjakatkoksia ei ole. Lisäksi juoksevasti tehtävät päivitykset lukuihin ovat varsin pieniä niin vuosi- kuin neljännestasollakin.

7.2 Valtion takaukset

Tietoa valtion takauksista julkaistaan tämän tilaston lisäksi valtion tilinpäätöksessä. Tilinpäätöksessä ilmoitettu valtion takauskanta on alempi kuin Tilastokeskuksen tilastossa esitetty takauskanta. Tämä johtuu siitä, että valtion tilinpäätöksessä ilmoitetaan vain valtion talousarvion piiriin kuuluvat valtion takaukset. Tilastokeskuksen valtion takaukset koskevista tiedoista puolestaan ovat mukana kaikki takaukset, joista valtio vastaa.

Valtion takauksiin sisällytetään myös takauksia, joita hallinnoivat julkisyhteisöjen ulkopuoliset yksiköt julkisyhteisöjen puolesta tai osana julkisyhteisöjen politiikkatavoitteita. Tällaisesta esimerkkinä on vientitakuutoiminta.

Lisätietoja

Aaro Hottinen 029 551 3231

Jose Lahtinen 029 551 3776

Vastaava tilastojohtaja:
Jan Nokkala

rahoitus.tilinpito@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Julkisyhteisöjen velka neljännesvuosittain, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 029 551 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1799-8018 (pdf)